

Graikija

Pagrindinės teisės - Graikija

[Nacionaliniai teismai](#)

[Ombudsmenas](#)

[Specializuotos žmogaus teisių įstaigos](#)

Nacionaliniai teismai

Graikijoje nėra specialios kompetencijos teismo, kuriame būtų galima ginti teises tariamo žmogaus teisių pažeidimo atveju. Atsižvelgiant į pažeidimo ar veiksmų pobūdį, teisės gali būti ginamos nacionaliniame civilinių bylų, baudžiamųjų bylų ar administraciniame teisme.

Ar buvo pažeista pagrindinė teisė, nusprendžiama remiantis nacionaline materialine teise. Kompetentingo (civilinių bylų, baudžiamųjų bylų ar administracinio) teismo procesą reglamentuoja nacionalinė (civilinio, baudžiamojo ar administracinio) proceso teisė.

Atitinkamame procese priimamas teismo sprendimas, kuriuo pareiškimas atmetamas arba kuris gali būti tiesiogiai vykdomas (jei teismo sprendimas galutinis).

[☞ Civilinių ir baudžiamųjų bylų teismai](#)

[☞ Administraciniai teismai](#)

Specializuotos žmogaus teisių įstaigos

Nacionalinis žmogaus teisių komitetas

Neofitou Vamva 6

10674 Athens, Greece

Nacionalinis žmogaus teisių komitetas (NŽTK) buvo neseniai įsteigtas pagal Paryžiaus principus, kaip įstaiga, patarianti vyriausybei žmogaus teisių klausimais. Jį sudaro 32-jų įstaigų (nepriklausomų institucijų, universitetų teisės ir tikslųjų mokslų fakultetų, profesinių sąjungų, NVO, politinių partijų ir ministerijų) paskirti nariai.

NŽTK tikslas – nuolat teikti konsultacijas visoms vyriausybės įstaigoms, kad būtų saugomos visų Graikijos teritorijoje gyvenančių asmenų žmogaus teisės.

Remiantis NŽTK steigimo įstatymu (**Įstatymas Nr. 2667/1998, iš dalies pakeistas ir dabar galiojantis**), NŽTK yra atsakinga už šias pagrindines užduotis:

- nagrinėti žmogaus teisių klausimus, kuriuos pateikia vyriausybė, Parlamento pirmininkų konferencija ar pasiūlo jos nariai ar nevyriausybinių organizacijos (NVO);
- teikti rekomendacijas ir pasiūlymus, rengti studijas ir teikti ataskaitas bei išvadas dėl teisėkūros, administracinių ar kitų veiksmų, kuriais skatinamos žmogaus teisės;
- kurti iniciatyvas, kuriomis gerinamas visuomenės ir žiniasklaidos informuotumas žmogaus teisių klausimais;
- imtis iniciatyvų, kuriomis puoselėjama pagarba žmogaus teisėms švietimo sistemoje;
- palaikyti nuolatinius ryšius ir bendradarbiauti su tarptautinėmis organizacijomis, panašiomis kitų šalių įstaigomis ir nacionalinėmis bei tarptautinėmis NVO;
- teikti išvadas dėl tarptautinėms organizacijoms teikiamų nacionalinių ataskaitų žmogaus teisių klausimais;

g) skelbti NŽTK poziciją visomis įmanomomis priemonėmis;

h) rengti kasmetinę žmogaus teisių ataskaitą;

i) tvarkyti Žmogaus teisių dokumentacijos centro veiklą ir

j) tikrinti Graikijos teisės atitiktį tarptautinei žmogaus teisių teisei ir teikti atitinkamas išvadas kompetentingoms vyriausybės įstaigoms.

Nevyriausybines organizacijos (NVO)

Yra daug NVO, į kurias, jei pažeidžiamos pagrindinės teisės, galima kreiptis pagalbos. Kompetentinga NVO srities įstaiga yra Užsienio reikalų ministerija.

 <http://www.mfa.gr/>

Ombudsmenas

Ombudsmenas yra Konstitucijoje įtvirtinta nepriklausoma institucija. Ombudsmeno institucija įsteigta Įstatymu Nr. 2477/97 ir veikia nuo 1998 m. spalio 1 dienos. Jos veikla reglamentuojama Įstatymu Nr. 3094/03. Ombudsmeno paslaugos yra nemokamos.

Ombudsmenas tiria individualaus pobūdžio administracinius aktus arba viešojo administravimo įstaigų neveikimą ar veiksmus pažeidžiant fizinių ar juridinių asmenų teises ar teisėtus interesus.

Bet kuris asmuo, prieš kreipdamasis į ombudsmeną, privalo kreiptis į susijusią viešojo administravimo įstaigą. Tik tuomet, kai tokiu būdu išspręsti problemos nepavyksta, pilietis gali kreiptis į ombudsmeną.

Ombudsmeno uždavinys yra tarpininkauti piliečiams ir viešojo administravimo įstaigoms, kad būtų apgintos piliečių teisės, užkirstas kelias netinkamam administravimui ir užtikrinta įstatymo viršenybė.

Kaip tarpininkas, ombudsmenas pataria ir teikia rekomendacijas viešojo administravimo institucijoms. Ombudsmenas neskiria sankcijų ir nenaikina neteisėtų administracinių aktų.

Hadziyanni Mexi 5

11528 Athens, Greece

Specializuotos žmogaus teisių įstaigos

- **Ombudsmenas kaip vaiko teisių apsaugos kontrolierius**

Ombudsmenas (žr. pirmiau) taip pat tiria viešojo administravimo institucijų ir privačių asmenų veiksmus ir neveikimą pažeidžiant vaikų teises.

Kad būtų ginamos vaikų teisės, ombudsmenas taip pat atsakingas už aktus, skirtus privatiems asmenims, juridiniams ar fiziniams asmenims, kuriais pažeidžiamos vaikų teisės.

- **Lygybės užtikrinimo įstaigos**

I. Įstatymu Nr. 3304/2005, kuriuo perkeliama 2000 m. birželio 29 d. Tarybos direktyva 2000/43/EB ir 2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyva 2000/78/EB, yra nustatyta Ombudsmeno, Lygybės užtikrinimo įstaigos ir Darbo inspekcijos (SEPE) atsakomybė dėl lygybės principo skatinimo bei atitinkamai apibrėžtos jų užduotys.

Konkrečiau:

1. Ombudsmenas yra atsakingas už lygybės principo gynimą, jeigu viešojo administravimo institucijos pažeidžia šį principą. „*Viešojo administravimo institucijų sąvoka šiuo atveju reiškia Įstatymo Nr. 3094/2003 (Vyriausybės biuletenis, I serija, Nr. 10) 3 straipsnio 1 dalyje išvardytas institucijas („Ombudsmenas ir kitos nuostatos“).*
2. Lygybės užtikrinimo įstaiga yra atsakinga už lygybės principo gynimą, jeigu šį principą pažeidžia kiti nei pirmiau paminėtieji fiziniai ar juridiniai asmenys, išskyrus atvejus, susijusius su užimtumu ir darbu.
3. Atvejais, susijusiais su užimtumu ir darbu, Darbo inspekcija yra atsakinga už lygybės principo gynimą, jeigu šį principą pažeidžia kiti nei pirmoje pastraipoje paminėti fiziniai ar juridiniai asmenys.

II. Įstatymu Nr. 3896/2010 (Vyriausybės biuletenis, I serija, Nr. 207, 2010 12 8) dėl moterų ir vyrų lygių galimybių ir vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo įgyvendinimo užimtumo ir profesinės veiklos srityse – Galiojančių teisės aktų suderinimas su

2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/54/EB ir kitomis susijusiomis nuostatomis nustatytas absoliutus visų formų tiesioginės ir netiesioginės lyčių diskriminacijos draudimas.

Įstatymu siekiama užtikrinti vyrų ir moterų lygių galimybių ir vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo įgyvendinimą užimtumo ir profesinės veiklos srityse dėl šių klausimų: a) galimybės įsidarbinti, taip pat būti paaukštintam, profesinio mokymo galimybės; b) darbo sąlygų, įskaitant užmokestį, ir c) profesinės socialinės apsaugos sistemos, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2006/54/EB.

Ombudsmenas atsakingas už moterų ir vyrų lygių galimybių ir vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo laikymosi stebėseną bei skatinimą atsižvelgiant į minėto įstatymo taikymo sritį (Įstatymo Nr. 3896/2010 25 straipsnis).

- **Duomenų apsaugos priežiūros įstaiga**

Duomenų apsaugos priežiūros įstaiga yra nepriklausoma institucija, įsteigta Įstatymu Nr. 2472/1997, kuriuo perkeliama Direktyva 95/46/EB.

Duomenų apsaugos priežiūros įstaiga yra atsakinga už teisės į privatumą gynimą ir jos laikymosi Graikijoje užtikrinimą, kaip numatyta Įstatymuose Nr. 2472/1997 ir 3471/2006.

Pagrindinis Duomenų apsaugos priežiūros įstaigos tikslas – apsaugoti piliečius nuo neteisėto asmens duomenų tvarkymo ir teikti jiems pagalbą visais atvejais, kai kokiu nors būdu pažeidžiamas jų privatumas.

Atsižvelgdama į šiuolaikinių paslaugų poreikį Graikijoje ir naujų skaitmeninių komunikacijų bei tinklų skvarbą, Duomenų apsaugos priežiūros įstaiga taip pat siekia teikti duomenų tvarkytojams pagalbą ir konsultacijas, susijusias su jų teisinių pareigų vykdymu.

Kifissias 1-3

11523 Athens, Greece

Administraciniai patikrinimai

Duomenų apsaugos priežiūros įstaiga, veikdama *ex officio* ar gavusi skundą, vykdo saugomų duomenų administracinius patikrinimus valstybiniame ir privačiame sektoriuje. Šiuos patikrinimus atlieka Auditorių departamento pareigūnai, dažniausiai padedami Duomenų apsaugos priežiūros įstaigos narių. Kontrolieriai, kaip ypatingos paskirties tyrėjai, gali susipažinti su visais duomenimis ir jiems netaikomi jokie konfidencialumo ribojimai.

Per patikrinimus tiriama, ar tikrinamos įstaigos vykdo Įstatymų Nr. 2472/97 ir 3471/2006 reikalavimus (dėl pranešimo, informavimo ir kitų pareigų, jei taikoma). Toliau tikrinama IT sistema, t. y. sistemos pagrindinės charakteristikos, duomenų pobūdis ir saugumo lygis, užtikrinamas organizacinėmis ir techninėmis priemonėmis, kurių ėmėsi duomenų tvarkytojas, kaip numatyta Įstatymo Nr. 2472/1997 6 ir 10 straipsniuose. Patikrinimo išvados pateikiamos ataskaitoje, kuri teikiama Duomenų apsaugos priežiūros įstaigai.

Be to, Duomenų apsaugos priežiūros įstaiga vykdo nepriklausomą Šengeno informacinės sistemos nacionalinės dalies peržiūrą, kaip numatyta Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo (Įstatymas Nr. 2514/1997, Vyriausybės biuletenis, I serija, Nr. 140) 114 straipsnio 1 dalyje; veikia kaip nacionalinė priežiūros institucija, nurodyta Europolo konvencijos (Įstatymas Nr. 2605 /1998, Vyriausybės biuletenis I/88) 23 straipsnyje, ir kaip nacionalinė priežiūros institucija, nurodyta Konvencijos dėl informacijos technologijų naudojimo muitinės tikslais (Įstatymas Nr. 2706/1999, Vyriausybės biuletenis I/77) 17 straipsnyje, ir yra atsakinga už bet kokuose tarptautiniuose susitarimuose nustatytų pareigų laikymąsi.

Pareiškimų, skundų ir klausimų nagrinėjimas

Duomenų apsaugos priežiūros įstaiga nagrinėja skundus ir klausimus dėl pareiškėjų teisių įgyvendinimo užtikrinimo ir apsaugos, kai teisės pažeidžiamos tvarkant duomenis, ir priima atitinkamus sprendimus. Be to, ji skiria administracines sankcijas duomenų tvarkytojams ar jų atstovams (jei yra) už Įstatymu Nr. 2472/97 ir bet kuriais kitais asmenų apsaugos asmens duomenų tvarkymo srityje aktais nustatytų pareigų pažeidimo. Galiausiai apie duomenų apsaugos teisės aktų pažeidimus Duomenų apsaugos priežiūros įstaiga gali pranešti kompetentingoms administracinėms ir teisinėms institucijoms.

- **Kitos specializuotos įstaigos**

EPANODOS yra privatinės teisės reguliuojama pelno nesiekianti viešoji organizacija, kurios priežiūrą vykdo Teisingumo, skaidrumo ir žmogaus teisių ministerija.

Pagrindinis EPANODOS tikslas yra socialinė buvusių pažeidėjų rehabilitacija, visų pirma, organizuojant profesinį mokymą, gerinant darbo įgūdžius, teikiant konsultacijas ir psichologinę pagalbą bei sukuriant tinkamas paramos struktūras.

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“. Šiuo metu valstybės narės, atsakingos už svetainės puslapių, kuriuose pateikiamas nacionalinis turinys, administravimą, atnaujina šios svetainės turinį, atsižvelgdamos į planuojamą Jungtinės Karalystės išstojimą iš Europos Sąjungos. Jeigu svetainės turinys dar neatspindi Jungtinės Karalystės išstojimo fakto, toks neatitikimas yra netyčinis ir bus ištaisytas.

Paskutinis naujinimas: 03/07/2019